

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., 24 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział X Gospodarczy Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący : SSO Ewa Kaźmierczak

po rozpoznaniu 24 listopada 2014 r. w P.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

przeciwko P. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w P., Wydział IX Gospodarczy z 24 czerwca 2014 r., sygn. akt IX GC 780/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 296,78 zł (dwieście dziewięćdziesiąt sześć złotych siedemdziesiąt osiem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od 20 stycznia 2014r. do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie powództwo oddala;

2. koszty procesu rozdziela stosunkowo między stronami w ten sposób, że obciąża nimi powoda 87/100 części, a pozwanego w 13/100 części i na tej podstawie zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 93,21 zł.

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 48 zł tytułem kosztów procesu w instancji odwoławczej.

SSO Ewa Kaźmierczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 czerwca 2014r. Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w P., Wydział IX Gospodarczy w sprawie IX GC 780/14 zasądził od pozwanego P. W. na rzecz powoda, spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 2.303,62 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 20 stycznia 2014r., do dnia zapłaty i kosztami procesu w łącznej kwocie 717zł.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył pozwany zaskarżając je w całości. Przedmiotowemu rozstrzygnięciu zarzucił naruszenie art. 554 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu; naruszenie art. 118 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że roszczenie powoda nie uległo przedawnieniu prawie w całości również na podstawie tego przepisu; naruszenie przepisu art. 482 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i wskazanie, że odsetki powinny zostać naliczone od dnia wniesienia pozwu, a nie od dnia doręczenia pozwu pozwanemu, czyli od dnia powstania zawisłości sporu między stronami, naruszenie przepisu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez

sporządzenie uzasadnienia wyroku, które nie zawiera wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, a w konsekwencji utrudnienie pozwanemu podjęcia obrony. W konsekwencji pozwany wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, jak też o zasądzenie na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy zważył, że apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie w części. Rację należało bowiem przyznać skarżącemu, iż roszczenie odsetkowe dochodzone pozwem w niniejszej sprawie przedawniło się w przeważającej mierze, w związku czym zaskarżony wyrok należało zmienić.

Mianowicie, dochodził od pozwanego zasądzenia odsetek z tytułu nieterminowego uregulowania zadłużenia z tytułu faktur nr (...). Należności główne wynikające z nich wszystkie wymagalne były w 2010r., a uregulowane zostały przez pozwanego w całości w roku 2011, poczynając od 7 lutego 2011r., wszystkie po terminie płatności. Z powyższego powód wywodził, a Sąd Rejonowy tezę tę uznał za uzasadnią, iż wpłaty na poczet faktur dokonane w 2011r., doprowadziły do wygaśnięcia roszczenia głównego, co w konsekwencji doprowadziło do przekształcenia roszczenia o odsetki w roszczenie samodzielne i główne. Jednocześnie Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie o odsetki jako roszczenie okresowe przedawnia się z upływem trzyletniego terminu przedawnienia. Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powoda nie przedawniło się, albowiem pozew został wniesiony 20 stycznia 2014r., natomiast pierwsza wpłata na poczet zaległych należności nastąpiła 7 lutego 2011r. Przy czym Sąd Rejonowy rozpatrując przedawnienie odsetek przyjął trzyletni termin przedawnienia odsetek od każdej z dat, w których nastąpiła wpłata na należność główną z każdej z sześciu faktur.

Powyższe rozważania należało uznać za trafne jedynie w części. Problem przedawnienia odsetek był wielokrotnie rozważany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a kluczowe znaczenie dla wyjaśnienia i rozstrzygnięcia przedmiotowej kwestii miała uchwała siedmiu sędziów z 26 stycznia 2005r., sygn. akt III CZP 42/04, w której stwierdzono, że ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczeń o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c. Roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego. W uchwale tej wyjaśniono także, że w przypadku gdy roszczenie główne wygasło na skutek wykonania świadczenia głównego - uczynienia zadość temu roszczeniu, która to sytuacja miała miejsce między stronami tego sporu, wspomniane zdarzenie potwierdza, że roszczenie główne istniało i tym samym daje podstawę do uznania, że pozostałe w mocy roszczenia uboczne uległy z chwilą tego zdarzenia przekształceniu w samodzielne już roszczenie główne. W związku z czym przedawnienie ich powinno być odtąd rozpatrywane samodzielnie. Jednocześnie z wyroku Sądu Najwyższego z 9 czerwca 2005r., sygn.: III CK 619/04 wynika, że w przypadku, gdy roszczenie główne wygasło na skutek jego zapłaty przed upływem terminu przedawnienia, do przedawnienia roszczeń o odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia głównego stosuje się ustanowiony przez art. 118 k.c. dla roszczeń o świadczenia okresowe trzyletni termin przedawnienia także wtedy, gdy termin przedawnienia roszczenia głównego już upłynął. Biorąc pod uwagę powyższe należało wskazać, że roszczenie o odsetki jako świadczenie okresowe przedawnia się w okresie lat 3, jednakże nie później niż z chwilą przedawnienia roszczenia głównego. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy roszczenie o świadczenie główne wygasło przed upływem terminu przedawnienia, np. w skutek uczynienia zadość temu roszczeniu. Ponadto potwierdzić należy, iż rację ma skarżący, który w apelacji wskazuje, że odsetki za każdy kolejny

dzień przedawniają się osobno, niezależnie, czyli z każdym kolejnym dniem. Wynika to z faktu, iż przedawnienie odsetek powinno być rozpatrywane samodzielnie, albowiem odsetki powstają z każdym kolejnym dniem i w ten sposób też się przedawniają. Stwierdzić zatem należało, iż roszczenie powoda uległo przedawnieniu zgodnie z poniższym wyliczeniem.

Wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie nastąpiło 20 stycznia 2014r., dochodzone pozwem powstałe w wyniku opóźnienia w zapłacie roszczenia głównego odsetki nie były zatem przedawnione w okresie trzech lat wstecz przed wytoczeniem powództwa, a zatem w okresie od 20 stycznia 2011r. W wyniku zapłaty z opóźnieniem należności z tytułu faktury nr (...) z 25 marca 2010r., płatnej do 15 maja 2010r., powodowi należała się nieprzedawniona kwota odsetek w wysokości 243,44 zł, pomniejszona o kwotę 15,81 zł z tytułu faktur korygujących opisanych w pozwie, czyli ostatecznie 227,63zł. Na poczet tej faktury wpłat dokonano w dniu 7.02.2011r., w kwocie 4.398,17 zł, w dniu 10.02.2011r., w kwocie 5.000 zł, w dniu 22.03.2011r., w kwocie 7.902,25 zł. Nieprzedawnione odsetki ustawowe za opóźnienie natomiast należały się od kwoty 4.398,17zł od dnia 20.01.2011r., do dnia 7.02.2011r. – w kwocie 29,76 zł; od kwoty 5.000 zł od dnia 20.01.2011r., do dnia 10.02.2011r. – w kwocie 39,18 zł; od kwoty 7.902,25 zł od dnia 20.01.2011r., do dnia 22.03.2011r. – w kwocie 174,50 zł. Po umniejszeniu o kwotę wynikająca z korekty dokonanej przez powoda, z faktury nr (...) powodowi należały się nieprzedawnione odsetki w kwocie 227,63 zł. Odsetki za opóźnienie od w/w kwot za okresy wcześniejsze uległy bowiem przedawnieniu zgodnie z art. 118 kc.

Z tytułu opóźnienia w zapłacie należności z faktury nr (...) z dnia 26.03.2010r., płatnej do dnia 15.05.2010r., powodowi należała się kwota nieprzedawnionych odsetek w wysokości 11,02 zł. Na poczet tej faktury wpłaty dokonano wpłaty 7.02.2011r., nieprzedawnione odsetki należały się zatem za okres od 20.01.2011r., do dnia 7.02.2011r. od kwoty 1628, 26 zł.

Z tytułu opóźnienia w zapłacie należności z faktury nr (...) z dnia 26.03.2010r., płatnej do dnia 15.05.2010r., powodowi należała się kwota nieprzedawnionych odsetek w wysokości 15,55 zł. Na poczet tej faktury wpłaty dokonano 7.02.2011r., odsetki należały się zatem za okres od 20.01.2011r., do dnia 7.02.2011r. od kwoty 2.297,14 zł.

Z tytułu opóźnienia w zapłacie należności z faktury nr (...) z dnia 14.04.2010r., płatnej do dnia 19.05.2010r., powodowi należała się kwota nieprzedawnionych odsetek w wysokości 10,06 zł. Na poczet tej faktury wpłaty dokonano 22.03.2011r., zatem nieprzedawnione odsetki należały się za okres od 20.01.2011r., do dnia 22.03.2011r. od kwoty 455,76 zł.

Z tytułu opóźnienia w zapłacie należności z faktury nr (...) z dnia 6.05.2010r., płatnej do dnia 20.05.2010r., powodowi należała się kwota nieprzedawnionych odsetek w wysokości 0,16 zł. Na poczet tej faktury wpłaty dokonano 22.03.2011r., nieprzedawnione odsetki należały się zatem za okres od 20.01.2011r. do dnia 22.03.2011r. od kwoty 7,32 zł.

Z tytułu opóźnienia w zapłacie należności z faktury nr (...) z dnia 28.07.2010r., płatnej do dnia 11.08.2010r., powodowi należała się kwota nieprzedawnionych odsetek w wysokości 32,36 zł. Na poczet tej faktury wpłaty dokonano 22.03.2011r., nieprzedawnione odsetki należały się zatem za okres od 20.01.2011r., do dnia 22.03.2011r. od kwoty 1.465,28 zł.

Podsumowując, wobec podniesienia w sprawie przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia odsetkowego powodowi przysługiwała łącznie kwota nieprzedawnionych w dacie wytoczenia powództwa odsetek w wysokości 296,78 zł. Za zasadne należało zatem uznać zarzuty pozwanego co do naruszenia przez Sąd art. 118 k.c., na uwagę nie zasługiwał natomiast zarzut naruszenia art. 554 k.c. gdyż jak wskazano powyżej z uwagi na wygaśnięcie roszczenia głównego w drodze jego zapłaty z opóźnieniem odsetki przedawniały się w okresie 3 lat.

Jednocześnie na uwagę nie zasługiwał zarzut naruszenia art. 482 § 1 k.c. W myśl art. 482 § 1k.c. strony mogą doliczyć do należności głównej obliczoną wysokość należności odsetkowej za opóźnienie i tak określona kwota staje się nową należnością główną podlegającą dalszemu oprocentowaniu. W razie sporu miarodajną dla żądania odsetek od odsetek jest chwila wniesienia powództwa. Za czas do wniesienia powództwa wierzyciel może żądać tylko odsetek za opóźnienie. Wniesienie powództwa otwiera mu możliwość żądania odsetek od tych za opóźnienie, ale początek ich wymagalności przypada na dzień wniesienia powództwa. Nie ulega wątpliwości, że chwilą wytoczenia powództwa jest data wniesienia pozwu - tu nadania pozwu drogą pocztową tj. 20.01.2014r. (art. 165 § 2 k.p.c.). Chwili wytoczenia powództwa nie należy utożsamiać z zawisłością sporu, która ma miejsce od dnia doręczenia pozwu pozwanemu (art. 192 k.p.c.).

Za niezasadny należało uznać także zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., wbrew bowiem twierdzeniom pozwanego Sąd pierwszej instancji poczynił rozważania prawne w sprawie z których wynikała podstawa prawna rozstrzygnięcia, w związku z czym uzasadnienie pozwalało na kontrole instancyjną. Zarzut ten należało zatem uznać za chybiony.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 386 § 1k.p.c. w związku z art. 118kc, zaskarżony wyrok należało zmienić, w ten sposób, że zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 296,78 zł wraz z dalszymi ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia wytoczenia powództwa, czyli od 20 stycznia 2014r., do dnia zapłaty, a w pozostałym zakresie przedawnione powództwo oddalić.

Konsekwencją zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji co do meritum było także dokonanie zmiany w zakresie orzeczenia o kosztach procesu w I instancji. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2013.461.j.t.), stosunkowo je rozdzielając stosownie do wyniku sporu, bowiem powód wygrał w 13/100, a więc kwotę 93,21 zł ((600 zł + 100 zł +17 zł) x 13%) pozwany nie poniósł natomiast w postępowaniu pierwszoinstancyjnym żadnych kosztów. Wobec tego należało zasądzić od pozwanego na rzecz powoda kwotę 93,21 zł. Na koszty postępowania poniesione przez powoda złożyły się kwoty: 600 zł kosztów zastępstwa procesowego; 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa; 100 zł opłaty sądowej od pozwu.

W pozostałym zakresie apelację pozwanego na podstawie art. 385 k.p.c. należało oddalić.

O kosztach postępowania w instancji odwoławczej orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. także stosunkowo je rozdzielając, pozwany wygrał bowiem w apelacji w 87/100, poniósł natomiast koszty w wysokości 100 zł tytułem opłaty sądowej od apelacji (a więc należy mu się zwrot od powoda 87 zł), powód poniósł natomiast koszty w wysokości 300 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (na podstawie § 6 pkt 3 w zw. z art. 13 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) i wygrał w 13/100 (tj. należy mu się zwrot od pozwanego 39 zł), a zatem po wzajemnym potrąceniu kwot należnych do zwrotu powód zobowiązany był do zwrotu na rzecz pozwanego kwoty 48 zł (87zł - 39zł = 48 zł).

SSO Ewa Kaźmierczak